

Таким образом, использование комплексного подхода организации электронных средств на уроке представляется эффективным методом введения и закрепления нового материала.

Литература:

1. Новиков В.А. Дидактическая эффективность АОС. - М.: НИИ ВШ, 1985. - 42 с. www.ict.edu.ru
2. Образцов П.И. Психолого-педагогические аспекты разработки и применения в вузе информационных технологий обучения. – Орловский государственный технический университет. - Орел, 2000. - 145 с. <http://tspu.ru/res/informat/Uchebник/3.htm#2.2>.

Контроль і оцінка діяльності іноземних студентів в on-line навчанні

Цимбал Т.М.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

e-mail: tsimbal.tn@gmail.com

Важливим елементом навчання є контроль. Від ефективності контролю в навчанні багато в чому залежить вирішення педагогічних завдань: формування інтересу до предмета, ставлення до навчання, формування таких якостей, як самостійність, ініціативність, працьовитість.

Проблеми контролю зберігають свою актуальність і в мовній підготовці іноземних студентів. Викладач повинен контролювати обсяг і якість засвоєння навчального матеріалу, визначати рівень мовної компетенції, усунувати прогалини в знаннях учнів і вносити необхідні корективи в процес навчання. У той же час постійно удосконалюються форми контролю для найбільш об'єктивної оцінки знань учнів.

Інтернет вже став невід'ємною частиною життя сучасного суспільства. Ресурси Інтернету створюють неосяжне інформаційно-освітнє середовище для освіти та самоосвіти людей, задоволення їх професійних і особистих інтересів і потреб. У зв'язку з цим «методика навчання іноземних мов повинна мати у своєму розпорядженні усе розмаїття прийомів, способів і видів роботи, бути гнучкою і диференційованою, враховувати всі фактори, що впливають на успішність навчання» [Шатілов, 1990, с. 50].

За допомогою мережі Інтернет створюється справжнє мовне середовище на основі інтенсивного спілкування з носіями мови, роботи з автентичною літературою різного жанру, аудіювання оригінальних текстів у виконанні носіїв мови [Полат, 2007, с. 25].

На сьогоднішній день в мовній підготовці іноземних студентів складаються тенденції, відповідні нинішнього рівня технічного прогресу. Ефективність застосування інформаційних технологій на мовних заняттях вже не підлягає сумніву: чим більше систем сприйняття задіяно в навчанні, тим краще і міцніше засвоюється матеріал. Активне ж впровадження інформаційних технологій в навчальний процес примножує дидактичні можливості, забезпечуючи наочність, аудіо та відео підтримку та контроль, що в цілому сприяє підвищенню рівня викладання. Використання сучасних інформаційних технологій робить процес навчання іноземним мовам у вищій школі різноманітним і цікавим.

Останнім часом викладачами вишів все частіше використовується такий вид контролю знань і умінь студентів, як тестування, яке дозволяє оптимізувати роботу педагога, досягти ефективнішої оцінки якості освіти і усунути суб'єктивізм в експертизі мовної компетентності учнів. А бурхливий розвиток сучасних технічних засобів і інформаційних технологій навчання дозволяє істотно розширити поле методичних розробок викладача і значно різноманітнити й удосконалити учбовий процес.

Вимушений швидкий перехід в on-line навчання поставив перед викладачами питання взаємодії зі студентами та зворотного зв'язку.

У кіберпросторі тестовий контроль розглядається як один з елементів зворотного зв'язку. Об'єктивний тестовий контроль за навчальною діяльністю студентів забезпечує зовнішній зворотній зв'язок і внутрішній зворотній зв'язок (самоконтроль). Зовнішній зворотній зв'язок дозволяє здійснити зсув оцінки якості підготовки за межі навчального закладу, що призведе до об'єктивізації атестації студентів. Внутрішній зворотній зв'язок дозволить

самому студенту визначити за результатами тестування об'єктивний рівень його підготовки і провести самодіагностику прогалін та недоліків у його освіті.

Зворотній зв'язок служить підставою для внесення необхідних коректив в процес навчання, для вдосконалення його змісту, методів і форм організації, керівництва та управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Об'єктивний, надійний і валідний тестовий контроль має важливе освітнє і розвиваюче значення.

Виховне значення тестового контролю характеризується підвищенням відповідальності за виконану роботу не тільки студентів, але й викладача, привчає студентів до систематичної праці й акуратності у виконанні навчальних завдань, формує в них позитивні моральні якості та створює здорову громадську думку.

Для здійснення поточного, тематичного, підсумкового контролю, а також самоконтролю в on-line навчанні було вирішено використати Google Форми.

Їх використання надає викладачеві можливість організувати тест з різними типами питань із застосуванням спеціальних форм в документі, організувати вікторину, створити опитування (анкетування) студентів.

На нашу думку, саме Google Форми можуть стати незамінним помічником викладача, особливо в on-line навчанні.

Викладачів в Google Формах привертає:

1) Безкоштовність.

2) Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс і простота в роботі. Google Форми - це простий і ефективний інструмент, який завжди під рукою у будь-якого власника Google акаунта. Форми дуже просто заповнювати і редагувати на ком'ютері, планшеті, смартфоні з доступом до Інтернету.

3) Google Форми значно економлять час викладачів. Перевірка робіт студентів в он-лайн режимі займає величезну кількість часу. А результати самостійних і контрольних робіт автоматично підраховуються Google Формою.

Статистика відповідей представляється графічно у вигляді діаграми або таблиці. В Google Формі можна переглядати відповіді і помилки студентів.

4) Зручний формат Google Форм дозволяє викладачам коригувати завдання. У викладача є можливість швидко побачити і проаналізувати, які питання викликали найменші труднощі, а які представляють труднощі для студентів. Все це можливо завдяки статистичній обробці результатів завдань, наочно представлених в таблиці Google. Google Spreadsheet можна завантажувати в форматах XLSX, HTML, CSV, TSV, PDF і ODS.

5) Спільне створення матеріалів. Складання завдань для контролю і самоконтролю - це трудомісткий процес, в який часто залучені всі викладачі кафедри. Графік роботи у них неоднаковий. Знайти час, зручний для всіх, стає проблематичним. Google Форми в даному випадку полегшують взаємодію викладачів. В on-line режимі кожен з викладачів може працювати над складанням завдань у зручний для нього час, в будь-якому місці. Коли хтось додає елементи в Google Форму, будь-які зміни видно всім, хто залучений в процес складання завдань. Не варто боятися, що хтось зіпсує документ. Всі версії зберігаються в історії змін, і можна буде повернутися до більш ранньої версії. При необхідності можна захистити від редагування певні діапазони даних.

6) Мінімальні вимоги для доступу – наявність інтернет-зв'язку

7) Розмежування прав доступу (редагування, коментування, перегляд).

Google Форми мають широкі можливості для конструювання тестів.

Челишкова М.Б. характеризує педагогічні тести як «особливу сукупність завдань, які дозволяють дати об'єктивну, яку можна порівняти і навіть кількісну оцінку якості підготовки учня в заданій освітньої галузі» [ЧЕЛИШКОВА, 2002 с. 4] За допомогою Google Форм викладач може скласти тести для своїх студентів для поточного і підсумкового контролю.

Google Форми мають широкі можливості по оформленню тестових завдань:

- Питання з вибором одного варіанта відповіді;
- Питання з відповідями у вигляді списку;
- Питання, що має на увазі кілька варіантів відповіді. Тут можна задати максимальне або мінімальне число обраних варіантів;
- Сітка для вибору двох варіантів відповіді;
- Питання, яке передбачає відповідь у вигляді короткого тексту (текст-рядок);
- Питання (текст-абзац), який передбачає відповідь у вигляді розгорнутого тексту. При цьому для текстового поля відповіді можна ввести обмеження за кількістю символів;
- Вибір з сітки: шкала; сітка (множинний вибір); сітка прапорців;
- Питання з полем для введення дати;
- Питання з полем для введення часу.

Дуже важливою характеристикою Google Форм є інтерактивність і мультимедійність. Google Форми дозволяють додавати як в завдання, так і в відповіді картинки, аудіо файли, відео, схеми, формули, карти, анімації. Це є дуже важливим для тестування саме з іноземної мови. Ілюстративний та відеоматеріал роблять завдання наочними, різноманітними і барвистими. У той же час сам студент може завантажити аудіо або відео файл.

Як бачимо, Google Форми дозволяють створити різноплановий тест, що охоплює різні грані мови і тестує знання лексичних одиниць і граматики, навички читання, говоріння, сприйняття і розуміння інформації на слух.

Типи відповідей задаються перевіряючим заздалегідь при конструюванні тесту. Кожне питання можна помітити як обов'язкове або необов'язкове. Якщо завдання позначено як обов'язкове, то без його виконання неможливо завершити і здати тест. Ця функція може допомогти реалізувати диференційований підхід: обов'язкові завдання – необхідний мінімум з пройденої теми, необов'язкові – завдання просунутого рівня.

В Google Формах можна налаштувати оцінювання відповідей, призначивши різні бали за вірне рішення завдань різної складності. Кількість балів в завданні встановлюється максимальне, щоб при перевірці викладач міг оцінити якість виконання завдання максимальним або меншою кількістю балів. В налаштуваннях можна вибрати автоматичну або ручну перевірку. Подібна можливість сприяє підвищенню надійності і стандартизації тестових вимірювань.

Челишкова М. Б. зазначає особливий потенціал тестів у формуванні навичок самоконтролю студентів [ЧЕЛИШКОВА, 2002 с. 18]. Тести в Google Формах, що зберігаються в «хмарі», доступні студенту в будь-який час за посиланням від викладача. Можливість самостійно оцінити свої знання з вивченої теми допомагає сформувати у студента навички самоконтролю, вміння аналізувати результати власної діяльності. Після виконання завдань тесту в Google Формах студент відразу ж бачить відповіді і оцінку свого рішення відповідно до еталонних відповідей і обраної викладачем шкали. Можливість студента працювати з тестом в невимушеній обстановці формує для нього особливий психологічний комфорт, знімається нервозність ситуації. В даному випадку, звичайно, мова йде про діагностичний контроль.

Підсумкове тестування повинно проходити під наглядом викладача. При on-line навчанні використовувався ZOOM (відео-зустріч) в певний визначений час, після закінчення якого доступ до Google Форми закривався. Щоб у студентів не було спокуси списувати, можна налаштувати перемішування питань, можливість бачити не зараховані відповіді. А також в залежності від завдань встановити автоматичну або ручну перевірку.

Автоматичний збір статистичної інформації Google Форм дозволяє значно «розвантажити» викладача. Дані автоматично генеруються в таблицю, представляються у вигляді графіків і діаграм. Таким чином, викладач може зіставити зведені відповіді учнів як по одному завданню, так і по всьому тесту в цілому, завдяки чому може мати об'єктивну і вимірювану інформацію про

рівень знань тестованих. При накопиченні кількості виконаних тестів викладач може спостерігати динаміку успішності конкретного студента, що також буде сприяти створенню індивідуальної освітньої траєкторії.

Переваги комп'ютерного тестування, реалізованого за допомогою Google Форм, компенсують тимчасові складнощі, пов'язані з освоєнням цього on-line сервісу і створенням банку тестів.

Тести в Google Формах можна барвисто оформити: налаштувати зображення теми, колір теми, колір фону, стиль шрифту, .

Google Форми забезпечують студентів низкою переваг:

По-перше, Google Форми дозволяють проводити навчання дистанційно.

По-друге, барвисте оформлення завдань знімає стрес, перемикаючи увагу студентів на зміст тесту.

По-третє, об'єктивність і автоматичне вимірювання якості знань і компетенцій студентів.

По-четверте, тестування за допомогою Google Форм викликає позитивні емоції. Студенти намагаються виконати завдання кілька разів, щоб поліпшити свій результат.

Таким чином, тестування, що використовується для навчання і контролю знань іноземних студентів з мовної підготовки, яке проводиться за допомогою Google Форм, має великі можливості для організації освітнього процесу. Об'єктивність і автоматична вимірність якості знань і компетенцій з мовної підготовки дозволяє коригувати освітній процес, стимулювати самостійність студентів, індивідуалізувати навчання. Можливість проведення тестування в Google Формах on-line допомагає викладачеві заощадити час на роздруківці паперових тестів, зберегти інтерактивність завдань з аудіо- та відеоматеріалом, отримати швидко зворотний зв'язок.

У перспективі ми плануємо вивчити інші можливості застосування Google Форм в мовній підготовці іноземних студентів як в аудиторній, так і в позааудиторній роботі.

Література:

1. Загуменникова Н.В. Возможности Google Форм при конструировании тестов по русскому языку как иностранному. Актуальные проблемы теоретической и прикладной лингвистики: сборник статей VI Всероссийской научно-практической конференции (7-8 октября 2019 г.). МНИЦ ПГАУ. Пенза: РИО ПГАУ, 2019. С.29-33.
2. Полат Е.С. Интернет на уроках иностранного языка. *Иностранные языки в школе*. 2007. № 3. С. 36-41.
3. Третьякова О.В., Гринцевич А.В. Сетевые сервисы GOOGLE в профессиональном образовании. *Профессиональное образование и рынок труда*. 2014. № 5. С-22-23
4. Чельшкова М.Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов – М.: Логос, 2002. – 432 с.
5. Шатилов С.Ф. О создании рациональной методики обучения иностранным языкам в средней школе. *Иностранный язык в средней школе*. 1990. № 2. С. 50-59.
6. Шмотьев А.Ю. Возможности использования GOOGLE-сервисов в образовании. *Электронный научный журнал «Наука и перспективы»*. 2017. №3. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://elibrary.ru/item.asp?id=29935808>.